

Між тым, картатэкі носыбітаў фальклору, атгәтэнтычных фольклорных кагзектываў маюца далёка не паўсюдна (а павінны быць пры кожным РМЦ і АЦНТ). Не заўсёды выкарыстоўваецца навуковы падыход да сістэматyzациі, што ўплывае і на практычную работу (да традыцыйных відаў рамёстваў нярэдка адносяць сучасныя віды рукадзелля, такія, як макрамэ). Гэта яшчэ раз вяртае да цеабходнасці вучобы кадраў у АЦНТ. БелПК

Не іде на карысць справе ведамасная раз'яднанасць сістэм культуры і адгукацыі, адсутніасць адпаведнай каардынацыі на ўсіх узроўнях пры работе з фальклорам, нават пры наяўнасці аднолькавых форм практычнай дзейнасці. Асноўныя праблемы — недахон, а часам і поўная адсутніасць метадычнага забеспечэння падручнікамі, праграмамі, спецыялістамі. Падрыхтоўка кадраў у вышэйшых навучальных установах не адпавядае сучасным запатрабаваням. Неабходна надаць увагу і пытанням удасканалення сістэмы мэтавай дыферэнцыраванай перападрыхтоўкі спецыялістаў розных катэгорый для работы з фальклорам. Для абмеркавання пытанняў сумеснай сказрдынаванай дзейнасці ў гэтай сферы Міністэрству адгукацыі будзе прашанавана правядзенне сумеснай калегії.

БІБЛІЯТЭКІ БЕЛАРУСІ Ў НОВЫХ САЦЫЯЛЬНА- ЭКАНАМІЧНЫХ УМОВАХ

Сацыяльна-эканамічная сітуацыя ў рэспубліцы, пачынаючы з канца 80-х гадоў, харктарызуеца агульнай нестабільнасцю, што ўпłyвае на становішча бібліятэк. Спрабай вызначыць новыя шляхі разація бібліятэчнай справы Беларусі з'явілася "Канцепцыя развіція бібліятэчнай справы ў Рэспубліцы Беларусь", якая была падрыхтавана міжведамасным творчым калектывам у 1990—1991 гг.

Паступова мяняеща сутнасць бібліятэкі, вызначаеща яе статус як скарбніцы і захавальніцы агульначалавечых духоўных каштоўнасцей, як нацыянальнай памяці беларускага і іншых народаў, што жывуць на Беларусі. Намаганні бібліятэчных работнікаў накіраваны на аднагульненне ў грамадзян рэспублікі пачуцця нацыянальнай самасвядомасці, годнасці за свой народ, яго старажытную гісторыю і культуру.

Важным крокам у розвідці бібліятчай справы ў країні з'явилася прыняцце Закона "Аб бібліятчай справе ў Рэспубліцы Беларусь". Варта адзначыць, што Закон у значайнай ступені трыгутуеца на

тэарэтычных палахэннях, распрацаваных у "Канцэныі развііця бібліятэчнай справы ў Рэспубліцы Беларусь". Перш за ўсё Закон дае вызначэнне бібліятэкі як сацыяльнага інстытута, які "ажыццяўляе збор, захаванне і перадчу матэрыялізованай інфармацыі для задавальнення патрэб грамадства". Апрача таго, ён зацвярджае асноўныя прынцыпы дзеяйнасці бібліятэк, такія як: "вызначэнне агульначалавечых каштоўнасцей у якасці прыярытэтных; садзейнічанне адраджэнню і развіццю нацыянальных культур; зберажэнне гісторыка-культурнай спадчыны; распаўсюджванне гуманістычных ідэй і навуковых ведаў; забеспячэнне свабоднага доступу да ідэй розных напрамкаў прапаганды; саамастойнасць у вызначэнні форм і метадаў дзеяйнасці". Вельмі важнымі момантамі ў Законе т'яўляюцца артыкулы аб стварэнні, регістрацыі і ліквідацыі бібліятэк, у якіх устанаўліваецца адказнасць стваральніка за лёс бібліятэкі. У прыватнасці, забараняецца перавод бібліятэкі ў іншае памяшканне, калі пры гэтым пагаршаюцца ўмовы яе дзеяйнасці. Закон рэгламентуе ўесь комплекс аспектаў бібліятэчнай справы (дзяржаўная палітыка ў галіне бібліятэчнай справы; сістэма бібліятэк Рэспублікі Беларусь; бібліятэчныя кадры; іх сацыяльныя гарантыв і інш.). Асаўліва хочацца адзначыць, што Закон афіцыйна вызначае дзяржаўна-грамадскі характар кіравання бібліятэчнай справай нашай дзяржавы. Сёння дзяржаўным органам кіравання ў галіне бібліятэчнай справы з'яўляецца Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь, якое насе адказнасць за рэалізацыю адзінай дзяржаўной палітыкі ў галіне бібліятэчнай справы і агульных патрабаванняў да ўзроўню бібліятэчнага абслугоўвання ў рэспубліцы; узначальвае распрацоўку перспектыўных напрамкаў дзеяйнасці бібліятэк, а таксама распрацоўку і ажыццяўленне рэспубліканскіх комплексных мэтовых праграм развіцця бібліятэчнай справы; арганізуе сумесна з вучонымі і спецыялістамі распрацоўку праектаў заканадаўчых, падзаконных актаў, адпаведных норматыўных дакументаў, якія вызначаюць дзеяйнасць бібліятэк; рыхтуе прапановы па пытаннях работы бібліятэк для разгляду ва Урадзе рэспублікі; прымас ўздел і забяспечвае арганізацыю рэспубліканскіх і міжнародных канферэнций, нарад бібліятэкараў, уносіць пропановы ў вучэбныя планы і праграмы па падрыхтоўцы, павышэнію кваліфікацыі кадраў, ажыццяўляе міжнародныя сувязі. Грамадскае кіраванне бібліятэчнай справай ажыццяўляе Беларуская бібліятэчная асацыяцыя, створаная ў 1992 г.

З прынціпем Закона мы толькі пачынаем закладваць заканадаўчыя асновы сапраўды свабоднага доступу грамадзян да скарбніц чалавечай

думкі, адлюстраванай ў дакументнай інфармацыі і сабранай у бібліятэках. Налзвычай важны сам факт з'яўлення Закона, таму што гэта паказвае, што бібліятэчна-інфармацыйная сфера грамадства таксама мае вялікае значэнне для яго развіція і з'яўленца адным з асноўных аб'ектаў дзяржаўнай палітыкі. На сёняшні дзень пострастаць пытанне аб неабходнасці стварэння Міжведамаснай камісіі пры Урадзе для каардынацыі дзеянасці бібліятэк розных сістэм і ведомстваў.

У краіне распрацавана сістэма заканадаўчых актаў, якія ўзаемадзеяйчыя, дапаўняючы, развіваючы і канкрэтізуючы асабістыя палажэнні і нормы. Акрамя Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, яны улічваюць палажэнні Закона аб культуры, Закона аб мовах, Закона аб нацыянальным архіўным фондзе і архівах, Закона аб друку і іншых сродках масавай інфармацыі, Закона аб ахове і зберажэнні гісторыка-культурнай спадчыны, Закона аб музеях і музейным фондзе і інш., дзяржаўных праграммы "Памяць", "Спадчына", "Родная мова" і інш.

Закон "Аб бібліятэчнай справе ў Рэспубліцы Беларусь" падае сілу дзеючым наўмытуюным дакументам па праблемах бібліятэк: "Палажэнне аб краязнаўчай работе бібліятэк Рэспублікі Беларусь", "Кваліфікацыйным характеристыкам пасад кіраўнікоў і спецыялісту бібліятэк", "Палажэнню аб арганізацыі сукупнай сеткі бібліятэк Рэспублікі Беларусь", "Часовому палажэнню аб адзінай сістэме міжбібліятэчнага абмена ў Рэспубліцы Беларусь", "Прыкладнаму палажэнню аб дзяржаўной бібліятэцы-клубе", "Палажэнню аб цэнтралізаванай бібліятэчнай сістэме", "Тыповым штатам цэнтралізаваных бібліятэчных сістэм Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь". Перапрацаваны ў адпаведнасці з Законам "Тыповы правілы кар'єрнага становішча бібліятекамі ў Рэспубліцы Беларусь", распрацаваны, але пакуль не зацверджаны "Паказыкі і парадак адносення бібліятэк, цэнтралізаваных бібліятэчных сістэм і Кінжай палаты да груп па азначэнні працы кіраўнікоў і спецыялістаў". Перапрацоўваецца "Інструкцыя па ўліку і захаванню бібліятэчных фондаў у Рэспубліцы Беларусь". Загадам Міністэрства культуры створана рабочая група па распрацоўцы праекта Закона Рэспублікі Беларусь "Аб абавязковым экзэмпляры дакументаў".

Сёння ў рэспубліцы каля 11,5 тыс. публічных і спецыяльных бібліятэк розных ведомстваў, сярод якіх 5,6 тыс. бібліятэк Міністэрства адукацыі; 4,8 тыс. — Міністэрства культуры; 0,4 тыс. — прафсаюзных; 0,3 тыс. — тэхнічных; 0,2 тыс. — медыцынскіх і інш. Іх сукупны фонд складае звыш 240 млн. экз. Штогод яны аблугуюцца 6,6 млн.

чытачоў, якім выдаецца каля 165 млн. экз. літаратуры. Пасляхова працуе 9 рэспубліканскіх навуковых бібліятэк, якія ўзначальваюць ведамасныя сістэмы, да іх далучаецца Цэнтральная бібліятэка Беларускага таварыства інвалідаў па зроку. Наіменш сацыяльна абароненыя слоі насельніцтва забяспечваюцца кнігамі праз нестационарныя пункты аблугуювання (іх у рэспубліцы больш за 4 тыс.).

Гэтыя лічбы сведчаць аб маштабнасці адной з галін культуры, якая асаблівай увагай ўлад, на жаль, не карыстаецца. Больш того, менавіта зараз, калі краіна вельмі востра адчувае патрэбу ў сучасных інфармацыйных сродках, маюць месца як ніколі зневажальныя адносіны да гэтых вельмі патрэбных грамадству ўстаноў. Агульны стан бібліятэчнай справы рэспублікі можна вызначыць словамі "Бібліятэкі ў небысці". Менавіта над такой павай працягваеца акцыя выратавання бібліятэк газетай "Рэспубліка" сумесна з Міністэрствам культуры. Пасля прыняція Закона, які павінен быў абараніць бібліятэкі, спрыніша іх дзеянасці, змянення ў бок палепшэння іх стану не адбылося. Трыўожнае становішча ў бібліятэчнай справе прымусіла Міністэрства культуры звярнуцца са зваротам да старшыні аблывыканкомаў, у якім напаміналася аб неабходнасці выканання Закона, забяспечыць дзяржаўную падтрымку бібліятэк, гарантаванае бюджэтам фінансаванне на фарміраванне фондаў, матэрыяльна-тэхнічнае аснашчэнне і г.д. Сёня можна прывесці шмат прыкладаў парушэння Закона. Пад выглядам рэарганізацыі бібліятэчнай сеткі ідзе безупынны працэс ліквідацыі бібліятэк: толькі з 1990 г. было зачынена 740 бібліятэк (13,3 %); у Брэсцкай вобласці пастановай Брэсцкага райвыканкома зачынены рабочыя дарослай і дзіцячай бібліятэкі, развалілася раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма; распараджэннем Полацкага райвыканкома зачынена для чытачоў горада раённая бібліятэка; у аварыйным стане Навагрудская цэнтральная раённая бібліятэка; пад пытаннем знаходзіцца лёс будынка, дзе размешчана Гродзенская абліасць бібліятэка; у Мсціслаўскім раёне аўдзінаті бібліятэкі ведомстваў культуры і адукацыі, у выніку чаго колькасць бібліятэк у Магілёўскай вобласці паменшылася на 12 адзінак; у Віцебскай вобласці многія бібліятэкі зачынілося на летні перыяд для эканоміі фонду заработкаў платы. Амаль 50% бібліятэк маюць памяшканні плошчай да 50 кв. м; 34% знаходзяцца ў аварыйным стане. Не адпавядае сучасным патрабаванням тэхнічнае аснашчэнне бібліятэк: адсутнічаюць апараты для тыражыравання, няма сучаснага аблугавання. Для пераўтварэння

бібліятэк у сучасныя інфармацыйныя цэнтры неабходныя сродкі на камп'ютарызацыю.

Самым балочным пытаннем застасцца камплектаванне бібліятэчных фондаў. Значын кошт кніг з адначасовым зniжэннем фінансавання бібліятэк прымёў да таго, што за апошнія пяць гадоў сукупны фонд скараціўся амаль на 9,3 млн. экз. (13,2%). Камплектаванне наукоўых, наукоўа-тэхнічных, галіновых і бібліятэк вышэйшых навучальных установу вырасла ў сур'езную праблему. Фактычна вучоўля і спецыялісты розных галін вытворчасці краіны спынулісць ў інфармацыйным вакууме. Камплектаванне наукоўай кнігай у Цэнтральнай наукоўай бібліятэцы АН Беларусі скарацілася за пяцігодку на 84%, у Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі — амаль на 80%. Адсутнасць валютных сродкаў зрабіла немагчымым набыццё каштоўных замежных выданняў. На працягу апошніх гадоў адсутнічае камплектаванне абласных наукоўа-тэхнічных бібліятэк. У сярэднім у адну бібліятэку сеткі Міністэрства культуры паступіла за год толькі 15 назваў кніг. Найбольш цяжкае становішча ў дзіцячых і сельскіх бібліятэках: на адну бібліятэку прыходзіцца 2 назвы газет, 3 — часопісаў і 5 назваў кніг. На фоне павелічэння колькасці чытачоў і росту чытацкай зацікаўленасці да адраджэння нацыянальнай спадчыны многія бібліятэкі адчуваюць кніжны голад на беларускую кнігу. За 1996 г. было выдалена больш за 4 тыс. назваў кніг у рэспубліцы, а публічныя бібліятэкі атрымалі ў сярэднім толькі па 10 адзінак. Адзіны выхад з гэтай сумнай сітуацыі — працяг выдання сацыяльна значнай літаратуры для папаўнення фондаў публічных бібліятэк намаганнямі Міністэрства культуры і Дзяржаўнага камітэта па друку.

Трачаявасць камп'ютарызацыі бібліятэк. Сёння аўтаматызацыя бібліятэчных пракэсаў ажыццяўляецца ва ўсіх буйнейшых бібліятэках, 10-ці цэнтралізаваных бібліятэчных сістэмах. У рамках Міністэрства культуры ствараецца рэспубліканская аўтаматызаваная інфармацыйная сістэма. Створаны тыповыя праекты аўтаматызацыі публічных бібліятэк па 3-х узроўнях: рэспубліканскім, абласным, раённым. Аб'ём выкананых работ па аўтаматызацыі Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі складае 70% ад прадугледжаных праектам. На жаль, сёння работы па стварэнню сучасных інфармацыйна-бібліятэчных сетак амаль спынены ў сувязі з адсутнасцю фінансавання.

Камісія Вярховінага Савета Рэспублікі Беларусь па адукцыі, науцы і культуры 18 чэрвеня 1996 г. разгледзела пытанне <<Аб ходзе выканания ў Рэспубліцы Беларусь Закона "Аб бібліятэчнай справе ў

Рэспубліцы Беларусь>>. У прынятай пастанове адзначана недастатковая работа дзяржаўных органаў па выкананию асобніх артыкулаў Закона, падтрымана просьба Міністэрства культуры і Нацыянальнай бібліятэкі змяніцца ад імя камісіі да Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па пыганнях дадатковага фінансавання па капітальныя рамонты памяшканіяў бібліятэкі, рэкамендавана аблыканкамам і Мінгарвыканкаму з удзелам адказных работнікаў Міністэрства культуры і Беларускага інстытута праблем культуры, БРК прафсаоза работнікаў культуры разглядзець на месцах ход выканания Закона і прыняць адпаведныя меры па выкананию ўсіх патрабаваніяў дзеючага заканадаўства ў бібліятэчнай справе. Выказана просьба да Прокуратуры Рэспублікі Беларусь арганізаваць на месцах праверку дзеючага заканадаўства аб бібліятэчнай справе і прыняць меры ўздзеяння на службовых асоб, якія не выконваюць патрабаванія Закона.

У адпаведнасці з Законам Міністэрствам культуры прынятыя меры па рэгулюванню дзейнасці бібліятэчнай сістэмы ў рэспубліцы. Згодна з пастановай Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 01.04.1996 г. N 229 "Аб дадатковых мерах па дзяржаўнай падтрымцы культуры" Міністэрствам сувязі і інфарматыкі з 01.05.1996 г. устаноўлены ўльготныя тарыфы па міжнароднай перасылцы дакументаў бібліятэкам для камплектавання бібліятэчных фондаў. Названай пастановай Кабінета Міністроў Рэспублікі Беларусь Міністэрству фінансаў сумесні з Міністэрствам культуры даручана пры распрацоўцы дзяржаўнага бюджету ўчасты расходаў на культуру прадугледжваць фінансавыя сродкі па камп'ютарызацыю бібліятэк, а таксама па стварэнне аўтаматызаванай бібліятэчна-інфармацыйной сістэмы ў Беларускім універсітэце культуры. Аблыканкамам і Мінскаму гарыканкаму рэкамендавана прымаць адпаведныя рашэнні. Міністэрству сувязі даручана забяспечыць ва ўстаноўленым парадку падключэнне аўтаматызаваных інфармацыйных сетак. Кабінетам Міністраў Рэспублікі Беларусь прыняты пастановы ад 12.06.1996 г. N 389 "О порядку рассылкі обязательных экземпляров картографіческих издаń" і ад 24.06.1996 г. N 419 "Аб зацвярджэнні парадку рассылкі абавязковых бясплатных і платных экземпляраў друкаваных выданняў". Прышла пастанова Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 30.10.1996 г. N 687 "Аб унісанні змяненняў і дапаўненняў у пастанову Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 24.06.1996 г. N 419", якая дае матчысцасць забяспечыць абласныя бібліятэкі абавязковымі бясплатными экземплярамі друкаваных выданняў выдавецкіх арганізацый гэтых

абласцей. У бліжэйшы час дзяржаўным камітэтам па друку Рэспублікі Беларусь будзе зацверджаны "Парадак прэсылкі абавязковых платных экзэмпляраў дакументаў". У спіс бібліятэк, якія будуть атрымліваць абавязковыя платныя экзэмпляры, уваішлі не толькі рэспубліканскія бібліятэкі, але і бібліятэкі ВНУ, дарослыя і дзіцячыя ЦБС г.Мінска. Вышылі ў свет распараджэнне Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 06.12.96 г. N 366рп "Аб рэканструкцыі і рамонце будынкаў Нацыянальной бібліятэкі Беларусі" і пастанова Урада Рэспублікі Беларусь ад 27.12.96 г. N 835 "Аб ільготных малааб'ёгных кантэйнерных перевозках дакументаў для камплектавання бібліятэчных фондаў і перасылцы дакументаў бібліятэкам па міжбібліятечнаму абмену па Рэспубліцы Беларусь", у якой з 01.01.1997 г. устаноўліваюцца ільготы, у памеры 50% ад устаноўлівасмых у адпаведнасці з зэкалацісткам, тарыфы на паслугі сувязі. Карыснай для бібліятэк рэспублікі з'яўляеца пастанова Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 28.10.1996 г. N 682 "Об освобождении от обложения таможенными платежами и налогами на добавленную стоимость вещей, имеющих характер гуманitarной помощи либо предназначенных для благотворительных целей". Пытанні перагляду аплаты працы, падаткаўкладання ўстаноў культуры, у тым ліку і бібліятэк, разглядаюцца адпаведнымі міністэрствамі згодна пратаколу Рэспубліканской нарады ў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь з кіраўнікамі абласных, гарадскіх і раённых выканаўчых органаў па пытаннях развіція сацыяльна-культурнай сферы.

Як было адзначана на справаадачнай калегіі Міністэрства культуры ў лютым 1997 г., базавымі, прыярытэтнымі ўстановамі культуры за ёсць былі і павінны застацца бібліятэкі. На гэта скіраваны прынты ў 1995 г. Закон "Аб бібліятэчнай справе ў Рэспубліцы Беларусь", які спіраваў юрыдычную аснову фарміравання бібліятэчнай палітыкі, нарматыўнай базы для практычнай дзеяйнасці бібліятэк. Рэалізацыя яго, а таксама шматлікія заходы органаў культуры на месцах, прэзы, міністэрства, падтрыманыя Урадам рэспублікі, дазволілі прыпыніць катастрофічнае скарачэнне бібліятэчнай сеткі. Калі з 1990 па 1995 гг. штогод скарачалася прыкладна па 135 бібліятэк, то ў 1996 г. — 65. Супярэчлівай выглядзе кар'іна і па абласцях. Менш скарошана бібліятэк у найбольш складаных, чарнобыльскіх абласцях (Гомельская: 1990—1995 гг. — 97 бібліятэк, 1996 — 8; Магілёўская — 105 і 5), больш у адносна стабільных (Брэсцкая: 1990-1995 гг. — 156 бібліятэк, 1996 — 20; Мінская — 125 і 11; Гродзенская — 128 і 1). Разам з тым, у бібліятэках

зараз павялічваецца колькасць чытачоў і гэта тэндэнцыя падтрымліваецца статыстыкай апошніх гадоў. Так, ва ўсіх абласцях, акрамя Магілёўскай, і горадзе Мінску, колькасць чытачоў за апошні год павялічылася больш чым на 30 тысяч. Пры аб'ектыўным павышэнні чытачкай актыўнасці, абумоўленай матэрыяльнымі пяжкасцямі з асабістай падпіскай па перыядычных выданіях і папаўненнем хатніх бібліятэк, пазіраеца ўстойлівы негатыўны працэс памяшання аб'ёмаў бібліятэчных фондаў. За апошні год найбольшае скарачэнне фондаў бібліятэк адбылося ў Брэсцкай вобласці (на 178 тысяч адзінак), Магілёўскай (на 175 тыс. ч.), Гродзенскай (на 174 тысячи). Яшчэ больш складае становішча з падпіскай па перыядычных выданіях. Практычна не паступаюць у бібліятэкі газеты і часопісы з іншых краін. Вырашэнню гэтай праблемы пасырыяла б вызначэнне нарматываў фінансавання па камплектаванні бібліятэк. Абгрунтаваныя прапанаваны Міністэрства культуры па зацвярджэнню такіх нарматываў не знаходзяць пакуль што падтрымкі ў Міністэрстве фінансаў.

Рашэннем вышэйзгаданай калегіі даручана ў II квартале 1997 г. распрацаваць прапановы аб нарматывах бюджетнага забесядчэння камплектавання кніжных фондаў бібліятэк і пералік перыядычных выданій для абавязковай падпіскі дзяржаўнымі бібліятэчнымі установамі.

У адпаведнасці з пастановай калегіі Міністэрства культуры ад 28.11.1996 г. вызначаны прыярытэтныя напрамкі развіція культуры на 1997—2000 гг.; чы бібліятэк — гэта камплектаванне фондаў і камп'ютарызацыя * іржавых бібліятэк. У рамках гэтай праграмы праводзіцца конкурс рэгіянальных праграм. Праблемам камплектавання фондаў бібліятек і камп'ютарызацыі будзе прысвечана калегія Міністэрства культуры (верасень 1997 г.).

Павышэнню прэстыжу бібліятэк і іх спецыялістаў павінны пасырыць запланаваны кангрэс бібліятэчных работнікаў, комплекс меранрыемстваў, звязаных з 75-годдзем Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі.

Станоўчую ролю ў стымуляванні работы бібліятэк адыгрывася штогодні рэспубліканскі конкурс "Бібліятэка — асяродак нацыянальнай культуры", які праводзіцца Беларускім фондам культуры сумесна з Міністэрствам культуры ўжо пяты год. Бібліятэкі спрыяюць укараненню нацыянальных свят і забрадаў, ушаноўваюць імёны лепшых прадстаўнікоў нацыянальнай культуры, салігнічаюць ажыццяўленію краязнаўчай работы, праводзяць прэзентацыі новых кніг беларускіх

пісьменнікаў і навукоўцаў, твораў народных умельцаў, сумесна з грамадскімі арганізацыямі і ўстановамі займаючыя напулярнызаций духоўлай і культурнай нацыянальнай спадчыны, актыўна ўдзельнічаюць у напісанні гісторыі вёсак, гарадоў, раёнаў, збіраюць этнографічныя, фальклорныя, тапонімічныя матэрыялы.

Абмежаваныя магчымасці вымушаюць бібліятэчных спецыялістаў шукати новыя падыходы ў выкарыстанні і працягатве книгі. Вопыт такі ў рэспубліцы ёсць, але сёня стаіць задача зрабіць кожную дзеючую бібліятэку сапраўдным інфармацыйна-культурным цэнтрам з широкім наборам формаў работы, творчых грамадскіх аб'яднанняў.

*У.А.Шышкін, нам. начальніка Упраўлення
Установы культуры і народнай творчасці*